

Nr 55.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m. samt lag om fortsatt tillämpning av nyssnämnda lag; given Stockholms slott fredagen den 23 februari 1917.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt 87 § regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m. samt lag om fortsatt tillämpning av nyssnämnda lag.

Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Berndt Hasselrot.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Härigenom förordnas, att 2 § i lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m. skall erhålla följande ändrade lydelse:

2 §.

Handlar någon i strid mot av honom avgiven utfästelse, vartill tillstånd meddelats efter ty i 1 § sägs, straffes med böter från och med tio till och med tiotusen kronor eller fängelse från och med en månad till och med ett år. Samma lag vare, där någon, som genom utfästelse, varom här förmåles, förbundit sig att icke utföra vara till utlandet eller visst främmande land, gör försök att i strid mot utfästelsen utföra varan.

Har gärningsmannen eller annan, för vilkens räkning sådan åtgärd vidtagits, därav haft vinst, vare skyldig utgiva det belopp, vartill vinsten högst kan skattas; dock att denna påföljd icke ådömes den, som genom samma handling gjort sig förfallen till straff för olovlig varuutförsel eller försök därtill och, enligt vad därom är stadgat, förverkat varan eller dess värde.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Förslag

till

Lag

om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m., sådan denna lag gäller till och med den 31 mars 1917, skall äga fortsatt tillämpning till och med den 30 april 1918. Av Konungen jämlikt sagda lag givet förordnande må ej äga tillämpning längre än till och med sistnämnda dag. I fråga om sådan under tiden för lagens giltighet begången förseelse, som i lagen sägs, skall vad där är stadgat fortfarande att gälla även efter sist berörda dag.

*Utdrag ur protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 9 februari 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Hasselrot, anförde:

»De skäl, som i yttrande till statsrådsprotokollet den 3 mars 1916 av mig anfördes för en lagstiftning av det innehåll, som angavs i det av mig samtidigt framlagda förslaget till lag angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m., torde alltjämt hava sin fulla giltighet. De önskemål, som jag därvid antog skulle kunna genom en sådan lagstiftning ernås, torde ock, sedan förslaget med några däri vidtagna ändringar blivit upphöjt till lag, som utfärdats den 17 april 1916, i stort sett hava blivit uppnådda.

Statens handelskommission har även i underdånigt, den 13 januari 1917 dagtecknat utlatande tillstyrkt, att lagen måtte erhålla fortsatt giltighet efter den 31 mars 1917, då dess giltighetstid utgår.

Vidare har statens industrikommissions arbetsutskott i en till chefen för finansdepartementet ingiven skrivelse meddelat, att vid sammanträde, som hållits den 8 innevarande månad och vid vilket närvarit ledamöter

av industrikommissionen ävensom utom densamma stående representanter för skilda industrier, diskussion förts, huruvida prolongering av ifrågasvarande lag vore att förorda, samt att man därvid enhälligt uttalat sig för önskvärdheten av lagens förnyande.

Då erfarenheten lärer hava visat, att lagen varit till stort gagn i avsedda hänseenden, samt en underlåtenhet att till tiden utsträcka lagens tillämpning skulle få synnerligen betänkliga följder även av den anledningen, att åtgärder och överenskommelser inom de områden av näringslivet, vilka beröras av lagen, i stor utsträckning grundats på den sakernas ordning, som skapats av ifrågasvarande lagstiftning, torde lagen böra bibehållas vid gällande kraft jämväl efter den 31 nästkommande mars.

Emellertid synes lagens 2 § böra erhålla en något ändrad lydelse. Det i nämnda lagrum stadgade straffet för den, som handlar i strid mot av honom avgiven utfästelse, vartill tillstånd meddelats efter ty i 1 § sägs, avser endast fullbordat brott, icke försök. Denna begränsning av straffstadgandet har i fråga om utfästelser att icke utföra däri avsedda varor ur riket eller att icke utföra varorna till särskilda länder visat sig medföra en viss olägenhet. Straffskyddet för dylika utfästelser har ej blivit fullt så verksamt som önskligt varit. Detta har berott ej minst på svårigheten att vid beivrande av brott mot dylik utfästelse fastställa den utförda varans identitet med den i utfästelsen avsedda varan. Om nu straff stadgas jämväl för försök att utföra varan, kan, medan varan ännu befinner sig inom vederbörande myndigheters räckhåll, för utredningen erforderlig besiktning m. m. anordnas. I ett i viss mån närstående fall, nämligen då Kungl. Maj:t meddelat förbud att utföra viss vara ur riket, har jämväl försök till olovlig varuutförsel gjorts straffbart, och har därvid försöksstraffet satts lika med straffet för den fullbordade utförseln. På grund av vad jag nu anfört, anser jag bestämmelse om straff för försök böra i oförmäld omfattning införas i lagens 2 §.

Det torde vara lämpligt att genomföra denna ändring redan under den nu gällande lagens giltighetstid och att därefter stadga fortsatt tillämpning av lagen i dess ändrade lydelse. Härvid synes giltighetstiden böra utsträckas till och med den 30 april 1918 eller till samma tidpunkt, som i enahanda avseende blivit vald i fråga om andra av kristiden föranledda lagar.

I enlighet med vad jag sålunda anfört har jag låtit inom justitiedepartementet utarbета förslag till dels lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m., dels ock lag om fortsatt tillämpning av nysnämnda lag.

Föredraganden uppläste härefter de utarbetade lagförslagen av den lydelse bilagor till detta protokoll utvisa samt hemställde, att för det ändamål, § 87 regeringsformen omförmäler, lagrådets utlåtande över förslagen måtte genom utdrag av protokollet inhämtas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet

Nils Berlin.

Bilaga.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Häriigenom förordnas, att 2 § i lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m. skall erhålla följande ändrade lydelse:

2 §.

Handlar någon i strid mot av honom avgiven utfästelse, vartill tillstånd meddelats efter ty i 1 § sägs, straffes med böter från och med tio till och med tiotusen kronor eller fängelse från och med en månad till och med ett år. Den, som genom utfästelse, varom här förmäles, förbundet sig att icke utföra vara till utlandet eller visst främmande land, varde ock för försök att i strid mot utfästelsen utföra varan straffad på sätt nu är sagt.

Har gärningsmannen eller annan, för vilkens räkning sådan åtgärd vidtagits, därav haft vinst, vare skyldig utgiva det belopp, vartill vinsten högst kan skattas; dock att denna påföljd icke ådömes den, som genom samma handling gjort sig förfallen till straff för olovlig varuutförsel eller försök därtill och, enligt vad därom är stadgat, förverkat den olovligen utförda varan eller dess värde.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Förslag

till

Lag

om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m., sådan denna lag gäller till och med den 31 mars 1917, skall äga fortsatt tillämpning till och med den 30 april 1918. Av Konungen jämlikt sagda lag givet förordnande må ej äga tillämpning längre än till och med sistnämnda dag. I fråga om sådan under tiden för lagens giltighet begången förseelse, som i lagen sägs, skall vad där är stadgat fortfarande gälla.

*Utdrag ur protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd måndagen
den 19 februari 1917.*

Närvarande:

Justitieråden: GULLSTRAND,
VON SETH,
WEDBERG,
Regeringsrådet PLANTING-GYLLENBÅGA.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementensärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 9 februari 1917, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättade förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m. och lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av revisionssekreteraren Algot Bagge.

**Förslaget till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 17 april 1916 angående
vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.**

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Bihang till Riksdagens protokoll 1917. 1 saml. 45 häft. (Nr 55.)

Förslaget till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Lagrådet yttrade:

Sista punkten av förslaget synes böra erhålla en något förändrad lydelse, så att densamma kommer att uttryckligen angiva, att den fortsatta giltighet, som där tillerkännes vissa bestämmelser i lagen den 17 april 1916, avser tiden efter den 30 april 1918.

Ur protokollet

Erik Ölander.

*Utdrag ur protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 23 februari 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Hasselrot, anmälde lagrådets den 19 innevarande månad avgivna utlåtande över de den 9 i samma månad till lagrådet remitterade förslagen till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m. samt lag om fortsatt tillämpning av nyssnämnda lag.

Sedan departementschefen uppläst utlåtandet, anförde han:

»Sista punkten i förslaget till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m. torde i överensstämmelse med lagrådets hemställan böra erhålla sådan lydelse att densamma kommer att uttryckligen angiva, att den fortsatta giltighet, som där tillerkännes vissa bestämmelser i lagen, avser tiden efter den 30 april 1918; och har jag i enlighet härmed låtit omarbета

nämnda punkt. I förslaget till lag om ändrad lydelse av 2 § i nyssnämnda lag, vilket förslag av lagrådet lämnades utan anmärkning, hava några rent redaktionella jämkningar vidtagits.»

Sedan föredraganden härefter uppläst de sålunda ändrade lagförslagen, hemställde föredraganden, att de måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan tacktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall, och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet

Nils Berlin.